

Protokoll Landsbyggsnätverkets styrgrupp 2022-04-26

Tid: 8.00-12.00

Plats: Zoom-möte

Närvarande: Jan Cedervärn, Jordbruksverket
Klas Fritzon, Tillväxtverket
Eva Engström, Länsstyrelserna
Sofia Björnsson, LRF
Thomas Norrby, SLU
Lovisa Westling, LUS
Tore Johansson, SFPO
Anders Johansson, Coompanion
John Gambe, Lokalt ledd utveckling FOG
Christina Milén Jacobsson, Hushållningssällskapets Förbund
Annelie Gunnars, Naturbruksskolornas förening

Övriga: Willhelm Wojasik, Näringsdepartementet
Isabella Löb, Näringsdepartementet (till och med punkt 5)
Bianca Burkardt Salazar, Näringsdepartementet (till och med punkt 5)
Lena Callisen, Förvaltningsmyndigheten Jordbruksverket (till och med punkt 5)

Från kansliet: Maria Gustafsson
Veronica Andrén
Ulrika Holmgren

Ej närvarande: Mathias Mellgren, Företagarna
Åse Classon, Hela Sverige ska leva
Marianne Wetterin, Naturvårdsverket
Caroline Waldheim, Svenska fotbollsförbundet
Maria Ahlsved, Näringsdepartementet
Åza Rydén, ESF-rådet

1. Mötets öppnande

Jan Cedervärn öppnade mötet och hälsade deltagarna välkommen. Han presenterade Isabella Löb som tillsammans med Bianca Burkardt Salazar arbetar med Havs-, fiskeri och vattenbruksprogrammet.

2. Sekreterare

Maria Gustafsson och Ulrika Holmgren utsågs till sekreterare för mötet.

3. Justerare

John Gambe utsågs till att justera dagens protokoll.

4. Föregående protokoll

Annelie Gunnars påpekade att hon saknas i deltagarförteckningen i protokollet. Ulrika korrigerar detta.

Styrgruppen beslutade

att efter komplettering av deltagarförteckningen godkänna föregående protokoll och lägga det till handlingarna.

5. Information från Näringsdepartementet och Förvaltningsmyndigheten

Näringsdepartementet CAP

Wilhelm Wojtasik inledde med att beskriva följderna av kriget i Ukraina. Bedömningar är att kostnadsökningar slår hårt mot olika jordbrukssektorer, i synnerhet gris och fjäderfä. Odling av grödor kommer enligt Jordbruksverket inte förändras i år. Regeringen har aviserat stöd för både konsumenter och producenter. Igår kom krispaketet med stöd som stärker dieselskattstödet, etc.

Sverige har fått ett så kallat observationsbrev med ungefär 250 frågor om Strategiska planen. Det är inte mer omfattande än andra länder. Regeringens bedömning är att det går att svara i tid så att planerad programstart 2023 inte blir fördröjd.

Vad gäller kommande nätverk så kommer Jordbruksverket att få ett uppdrag om att inrätta nätverket, antingen i regleringsbrevet eller i instruktionen. Mer info fram emot sommaren, men nära avstämning sker med andra delar i N-dep.

I landsbygdsprogrammet finns 11,7 mdr kvar. Ambitionen är så högt nyttjande som möjligt. Gårdsförsäljningsförslaget ligger ute på remiss. Finns starka röster emot. Godstransportskatt är nu en tidsbaserad avgift, men den som presenterades i mars ska vara avståndsbaserad. Det föreslås tre nivåer.

Näringsdepartementet Havs-, fiskeri och vattenbruksprogram

Bianca Burkardt Salazar berättade att det ännu inte har kommit kommentarer på programmet men att KOM verkar vara nöjd med utkast och förslag. Svar på

kommentarer ska lämnas under maj/ juni och förhoppningsvis blir det återkoppling före semestern. Godkännande av program och programstart blir tidigast i september.

En ny ÖK förbereds. Det bereds efter förslag från Jordbruksverket. Inrättande kan ske först när programmet är godkänt. Nätverket finns kvar i förslaget till ÖK.

KOM har fattat beslut om att aktivera en mekanism inom Havs- och fiskerifonden för att använda programmet för lagringsstöd. Inga nya pengar men en möjlighet att nyttja befintliga medel. Regeringen presenterade krispaket där ett stöd till yrkesfisket ingår. Man har även beslutat att bidra med 40 mkr för att kompensera för högre bränslepriser. Nu ska en förordning tas fram. Så småningom klargörs också vilka myndigheter som ska sköta handläggningen av extra krispengar.

Jordbruksverket

Lena Callisen beskrev att Jordbruksverket ligger i fas med programmen. Jobbar vidare med kommissionens 262 synpunkter på strategiska planen. Handlar om att förklara och förtydliga. Jobbar även vidare med krispaketen men reformerna är första prioritet. Beredskapsenheten rapporterar löpande om utvecklingen av jordbruksproduktionen och har dagliga avstämningar med andra myndigheter. Även flyktingfrågan påverkar eftersom Ukraina är högriskland för rabies och många har med sig husdjur.

I Leader pågår process i urvalkommittén med beslutsmöten nästa vecka. Resultatet ska bli en prioritering som är en del i underlaget för budgetfördelning. Fördelningsnyckel för budgetfördelning har varit på remiss och det har kommit in yttrande. Målsättning är att budgetfördelning ska vara klar i mitten av maj. Till den 15 oktober ska leaderområdena komplettera med urvalskriterier och målvärden. Då ska de också kunna söka förberedande stöd 2.

Vad gäller landsbygdsprogrammet och EHFF så vill Jordbruksverket undvika att ha liknande stöd öppna för två perioder samtidigt. Dialog pågår därför med stödmyndigheter hur de ska använda sina budgetar. Förslag på handlingsplan finns för hur de ska få ut de sista pengarna.

Totalt har Landsbygdsprogrammet en beviljandegrad på 87 % och en utbetalningsgrad på 79%. Till detta kommer återflöden.

Havs- och fiskerifonden har en beviljandegrad på 93% och en utbetalningsgrad på 73%. Kan betala ut under 2023 också

Regional- och socialfondsprogrammet för lokalt ledd utveckling har en beviljandegrad på 103% och en utbetalningsgrad på 78% .

Styrgruppen ställde frågor om inriktning för nätverket, fiskesamarbete, vad de 11,7 som är kvar består av, vilka åtgärder Jordbruksverket planerar för att få ut kvarstående pengar, tid för att besluta om resterande 11%, vilka åtgärder som

har mest pengar kvar, mer pengar till Leader, sammanslagning av åtgärder och handläggningstider.

6. Lägesrapport

Maria Gustafsson informerade att styrgruppens möten är uppdelade på två halvdagar och en heldag per termin. John Gambe sitter i ENRD:s tematiska grupp Rural revitalisation. John rapporterar att samtalen där är väldigt spretiga och till stor del handlar om avfolkningsbygder. De tittar bland annat på svenska modeller med skatteutjämning mellan kommuner. Finns förslag på en handbok för hur man ska kunna jobba med revitalisation. Handboken ska presenteras på Rural Pact-mötet.

Tillväxtverket deltar i ENRD:s tematiska grupp Rural proofing men gruppen har inte kommit så långt. Långtidsvision verkar ha ökat intresset för landsbygdsäkring. Tillväxtverket har genomfört tre lunchcaféer tillsammans med Landsbygdsnätverket.

Styrgruppen ställde frågor om hur man ska utforma kommunikation för att nå ut samt lyfte positiva kommentarer om kommande EPA-podd.

Styrgruppen beslutade

att godkänna lägesrapporten

7. Ekonomisk lägesrapport

Maria Gustafsson informerade att styrgruppen gjorde justeringar vid förra mötet men att det inte behövs den här gången. Många aktiviteter är inplanerade i höst som kommer påverka budget. Slutrapport och slututbetalning för fiske- och vattenbruksprojektet är godkänt. Har kommit in förslag på utmaningsdrivna processer som belastar budget till 90%.

Styrgruppen beslutade

att godkänna den ekonomiska lägesrapporten

8. Beslut nätverksprocess om utmaningen projektberedskap

Veronica Andrén inledde med att berätta att Projektberedskap från Lindesbergs kommun är en av fyra utmaningar som lämnat in arbetsplaner. Budget ligger på 275 000. Övriga ligger under gränsen 200 000 kr. Därefter presenterade Daniel Fagerlund och Martina Björck från Lindesbergs kommun initiativet till utmaningsdriven nätverksprocess. De har två projekt som samspelar med denna process:

Utveckling servicepunkterna (finansieras av Coompanion) samt Plats för företag (finansieras av Tillväxtverket)

Den tredje delen handlar om civilsamhället och här hoppas man få finansiering från Landsbygdsnätverket. Projekten ska skapa

- en plats att ta idéer till
- en metod eller process för att realisera idéer

- en organisation för att genomföra idéer

Styrgruppen ställde frågor om kunskapsspridning, mervärden med att genomföra processen inom ramen för Landsbyggsnätverket. Därefter lämnade Daniel och Martina mötet.

Styrgruppen diskuterade utmaningens koppling till kriterier, spridning, komplexitet, finansiering i nästa steg och om det är ett för lokalt projekt.

Styrgruppen beslutade

att godkänna utmaningen Projektberedskap i Lindesberg.

att utvärdera ansökningsprocessen för utmaningar på styrgruppens möte i juni.

9. Information och dialog om utvärdering av nätverket (se bil)

Joel Karlsson och Mari Andersson vid Jordbruksverkets utvärderingssektariat informerade att utvärderingen utgår från kommissions riktlinjer men att de även kommer följa upp erfarenheter och resultat från 2016 års utvärdering. Kansliet och styrgruppen kommer få lämna synpunkter på detaljfrågor.

Upphandling av utvärdering genomförs före sommaren och själva utförandet sker under ett år. Hösten 2023 kommer det att finnas en rapport.

Styrgruppen ställde frågor om jämförelse med andra länders utvärderingar, om utvärderarna kan föreslå kompletterande frågor,

Styrgruppen beslutade

att vid nästa styrgruppsmöte att följa upp resultat i förhållande till etappmål i aktivitetsplanen 2021-2022.

Jan tackar för informationen.

10. Beslut ny ordförande i Kompetensrådet

Maria Gustafsson informerade styrgruppen att Per Hasselberg kommer byta jobb och därför inte kan sitta kvar som ordförande för Kompetensrådet. Förslag finns att Maria Elinder utses till ny ordförande.

Styrgruppen beslutade

att utse Maria Elinder till ordförande för Kompetensrådet från och med den 21 maj.

11. Beslut om uppdatering av Riktlinjer för arbetsgrupper.

Maria informerar om tillägg och förtydligande av riktlinjer. Tillägg innebär att ersättning får ges till ledamöter som representerar en högskola, universitet eller forskningsinstitut som är medlem i nätverk. Detta är avstämt verksjurister. Förtydligandet handlar om *vid sidan om möten, att ordförande har stöd av kanslirepresentant samt Tillsammans med ordförande och övriga...*

Styrgruppen påpekade att det fortfarande inte är tillräckligt tydligt att inläsning och spridning ska ingå i mötestiden.

Styrgruppen beslutade

att godkänna kansliets förslag på formuleringar men att komplettera meningen på sida 10 om att inläsning och spridning ska ingå i mötestiden. Kansliet får utarbeta nytt förslag som skickas till styrgruppen via mejl. Om ledamöterna inte mejlar några invändningar anses förslaget vara beslutat.

12. Information och diskussion om nästa steg i behovsinventeringen

Veronica informerade om processen och tidplanen för behovsinventeringen. De som svarar på enkäten ska vara medvetna om CAPs nio mål, vad som står i strategiska planen om nätverket samt målen för havs-fiskeri och vattenbruksprogrammet. Utgångspunkt är matrisen som togs fram 2020. Viktigt att kommunicera Landsbyggsnätverkets rådighet. Enkäten har framåtsyftande frågor med fokus på kommande två år, nätverkets önskade funktion, nya temaområden och arbetssätt.

Styrgruppen ställde frågor och lämnade synpunkter om målgrupp för enkäten, uppdelning av respondenter utifrån mål, definition av kunskap, samt viktning av antal personer per organisation.

Veronica fortsatte med att fokusgrupperna ska genomföras i maj/juni med organisationer som inte är medlemmar och som inte var delaktiga vid intressentdialogen 2020.

Maria förtydligade att fokusgrupperna ska genomföras som virtuella tankesmedjor. Det ska ske ungefär som 2020 men i mindre skala. Dessa behöver deltagare från styrgruppen som sitter ordförande. Det är inte fastställt om det ska vara tematiska eller tre likvärdiga träffar. Dessutom planeras digitala avstämningar med primärproduktionsorganisationer för att fördjupa oss i övergripande mål 1 och 2.

Styrgruppen kommenterade att vi bör fokusera på kunskap och inte inspiration.

13. Nya medlemmar

Inga nya organisationer har ansökt om medlemskap.

14. Övriga frågor

Den 21 juni har styrgruppen ett fysiskt möte. Maria frågar om styrgruppen vill träffas utanför Stockholm men lyfter samtidigt att det inte går att lägga för mycket tid på resor till möten.

Styrgruppen beslutade

att kansliet får föreslå lämplig plats för nästa möte.

Klas Fritzon lämnar efter 21 juni, då kommer Martin Olauzon ersätta honom.

John Gambe lämnar för Coompanion Gotland nästa vecka. Oklart om John kommer med på nästa möte och vem som kommer ersätta honom.

15. Avslutning

Jan Cedervärn tackade de närvarande och avslutade mötet.

Ulrika Holmgren
Sekreterare

John Gambe
Justerare